Изборном већу Учитељског факултета
Универзитета у Београду

Одлуком Изборног већа Учитељског факултета у Београду од 30.11.2011. године изабрани смо за чланове Комисије за припрему реферата о кандидатима пријављеним на конкурс за избор једног наставника у звању доцента за ужу научну област *Енглески језик и књижевност.* На конкурс који је објављен у *Службеном гласнику* бр. 90 од 30.11.2011. пријавио се један кандидат: др Јелена Пртљага, наставник страног језика за ужу научну област *Енглески језик* на Учитељском факултету у Београду. Комисија је прегледала сва документа и научне радове кандидата и подноси Изборном већу Учитељског факултета у Београду следећи

И З В Е Ш Т А Ј

Др Јелена Пртљага (Младеновић) рођена је 1972. године у Неготину. Основну школу и гимназију (културолошко–језички смер) завршила је у Вршцу. По завршетку средње школе уписује студије на Филолошком факултету у Београду, на Одсеку за енглески језик и књижевност. Основне студије завршила је 1999. године и стекла звање професора енглеског језика и књижевности. Постдипломске студије завршила је на Филозофском факултету у Новом Саду на Одсеку за енглески језик и лингвистику. Одбранила је магистарски рад *Енглески модални глаголи can и will у епистемичкој и динамичкој употреби и њихови еквиваленти у српском језику* у мају 2008. године под менторством проф. др Предрага Новакова. Докторску тезу под називом *Деонтичка модалност у енглеском и српском језику* одбранила је 08.09.2011. на Филозофском факултету у Новом Саду, пред комисијом у саставу проф. др Предраг Новаков (ментор), проф. др Биљана Мишић – Илић и доц. др Душанка Звекић – Душановић.

Од 2000. године Јелена Пртљага ради на Учитељском Факултету Универзитета у Београду – Наставно одељење у Вршцу и на Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу, где је редовно бирана у одговарајућа звања. Као наставник енглеског језика предаје предмете *Енглески језик 1* и *и Страни језик струке – енглески* на Учитељском факултету, као и *Енглески језик 1* и *Енглески језик 2* на Високој школи. Поред наставе коју држи на основним студијама на Одељењу Учитељског факултета у Вршцу и Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу, Јелена Пртљага предаје и на два програма специјалистичких студија Високе школе.

Поред непосредног рада у настави, укључује се и у друге активности Одељења Учитељског факултета и Високе школе (издавачка делатност, организација научних скупова, промоција књига и предавања гостујућих професора, консекутивно превођење). Председница је *Савета Високе школе струковних студија за образовање васпитача* у Вршцу и дугогодишњи шеф катедре у истој институцији.

Члан је удружења *World Council for Gifted and Talented Children, Удружења англиста Србије* – SASE (Serbian Association for the Study of English) и ESSE (*The European Society for the Study of English*).

У току школске 2002/03. године била је ангажована као координатор једног од првих семинара за стручно усавршавање наставника *Едукација садашњих и будућих васпитача и учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом*, који је акредитован од стране Министарства просвете и спорта. У оквиру овог програма била је један од уређивача Практикума – *Даровити и шта са њима* у издању Више школе за образовање васпитача, који је доживео два издања, 2002. и 2003. године. Овај програм има статус обавезног програма за усавршавање наставника од како је први пут предложен. Годинама се број акредитованих програма које подржавају Учитељски факултет и Висока школа повећавао тако да је у току школске 2011/12 Јелена Пртљага координатор 6 програма стручног усавршавања акредитованих од стране Завода за унапређивање васпитања и образовања: *Оцењивање у школи, Педагошке компетенције наставника из угла друштва знања, Когнитивни стил у функцији индивидуализације наставе, Едукација за идентификацију и рад са радовитом децом, Модели професионалног развоја наставника*, и *Методе и технике развијања стваралаштва* у оквиру којег је и један од реализатора програма.

Поред акредитованих програма стручног усавршавања наставника, била је координатор пројекта суседске сарадње Србија – Румунија (CARDS програм) *Gifted Children and Relevant Adults in the Region of South Banat and Timish,* подржаног од стране Европске агенције за реконструкцију и Министарства финансија Републике Србије, који је трајао годину дана, успешно спроведен у току 2007. године и високо оцењен на екстерној евалуацији. Сада је главни руководилац још једног међународног пројекта суседске сарадње (IPA програм) *Quality in education, colleges and universities using innovative methods and new laboratories* у трајању од 18 месеци који Висока школа као партнер спроводи у току 2011. и 2012. године у сарадњи са Универзитетом *Ioan Slavici* из Темишвара, а подржава га Делегација Европске уније. Наведено сведочи о значајном искуству кандидаткиње у изради и имплементацији европских пројеката, као и њеној упознатости са документима и процедурама Европске уније неопходним за успешно руковођење оваквим пројектима.

Редовно се бави превођењем за потребе издавачке делатности Високе школе струковних студија за образовање васпитача. Тако је у периоду од 11 година преводила радове и резимее за бројна издања Високе школе.

Бавила се реформисањем предмета *Енглески језик* и *Страни језик струке - енглески* и његовим усаглашавањем са захтевима Болоњске декларације и новог Закона о високом образовању. Посвећено је учествовала у изради документације за акредитацију садашње Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Вршцу – за основне студије, као и два специјалистичка програма.

У оквиру стручног усавршавања учествовала је на семинару *English Profile* (Херцег Нови, 26-28. септембар 2008), у организацији Универзитета у Кембрицу и Института за стране језике из Подгорице, у сарадњи са Британским Саветом, који је био посвећен промоцији пројекта описа референтних нивоа енглеског језика као страног или допунског.

Учествовала је на ***4th NACE Challenge Award Conference*** (National Association for Able Children in Education, UK) у Лондону, јуна 2009**.**

Као члан Организационог одбора учествовала је у организацији четврте међународне научне конференције посвећене лингвистичком и интеркултурном образовању ENIEDA 4 чији је домаћин била Висока школа а организована је у сарадњи са *The European Network for Intercultural Education Activities* (ENIEDA) под називом *Negotiating and constructing European identities across languages and cultures – Преговарање и стварање европских идентитета кроз језике и културу* у Вршцу од 29. септембра до 1. октобра 2011. На скупу су учествовали бројни истраживачи из 24 европске земље, а том приликом кандидаткиња је, поред значајне улоге главог организатора и координатора активности, била и један од уређивача Зборника резимеа радова представљених на конференцији.

Веома важан сегмент њеног професионалног рада и усавршавања односи се и на учешће на бројним научним конференцијама у земљи и иностранству, на којима је представљала своје радове или радове које је писала у коаторству са својим колегама. Поред тога што је аутор једне књиге, Јелена Пртљага је у току свог досадашњег рада приредила два практикума и објавила више од двадесет научних и стручних радова.

БИБЛИОГРАФИЈА

(Радови објављени у последњих пет година)

Књиге:

- Пртљага Ј. (2008). *Контрастивна анализа модалних глагола CAN и WILL: Епистемичка и динамичка употреба енглеских модалних глагола can и will и њихови еквиваленти у српском језику*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац.

Радови:

1. Prtljaga, J. (2007). The English Modal Verb Can expressing dynamic meanings and its Serbian Equivalents**,** *Book of Abstracts,* School of English, Aristotle University of Thessaloniki.
2. Пртљага, Ј. и Пртљага П. (2007). Примена рачунара и енглеског језика у раду са даровитом децом, Зборник XIII *Практични аспекти савремених схватања даровитости*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац: 463 – 470.
3. Prtljaga, J. (2007). Secondary Morphological Adaptation of Anglicisms in Serbian, *Scientific and Technical Bulletin*, Arad:105-122.
4. Prtljaga, J. (2008). Interkulturalizam i poučavanje engleskog jezika, *Pedagogijska istraživanja*, 5 (1): 72-80.
5. Пртљага, Ј. (2008). Енглески модални глаголи CAN и WILL у епистемичкој и динамичкој употреби и њихови еквиваленти у српском језику, *Педагошка стварност* 7-8: 730-746.
6. Пртљага, Ј. и Пртљага, П. (2008). Мултимедија – сурогат родитељ, Зборник XIV *Породица као фактор подстицања даровитости*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов, Вршац: 522-533.
7. Prtljaga, J. & Prtljaga, P. (2008). IT Support to Team Learning u *Research and Education in Innovation Era, 2nd Edition,* University Aurel Vlaicu of Arad, Arad, Romania: 369-374. (ISSN 2065–2569)
8. Prtljaga, J. (2008). Fostering Creativity and Figurative Thinking in English Language Classroom, *Holistični pogled na nadjarenost,* MiB d.o.o, Ljubljana: 147-151.
9. Prtljaga, J. (2008). Intercultural Competence – a Desirable Outcome of Foreign Language Learning, *CLIE*, Editura Aeternitas, Alba Iulia: 709-715.
10. Prtljaga, J. i Prtljaga, P. (2009). Učenje stranih jezika kao pretpostavka informatičkog obrazovanja, Monografija međunarodnog znanstvenog skupa *Škola po mjeri,* Sveučilište Jurja Dobrile, Pula, Hrvatska: 333-340.
11. Пртљага Ј. и Коматина С. (2009). Улога друштвених елита у афирмацији интеркултуралности, Зборник XV *Даровити и друштвена елита*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов, Вршац: 479-491.
12. Prtljaga, J. & Prtljaga P. (2010.). IT and English Language Competence – A prerequisite for Successful Communication in Contemporary Education, *Real and Virtual in Learner's Development*, Risoprint, Cluj – Napoca: 493-497.
13. Prtljaga, J. (2010). Some Implications of the Complexity of the English Modal Verb System for Serbian Language Learners, *Language Education Today: Between Theory and Practice* (ed. Georgeta Rata), Cambridge Scholars Publishing: 270-280.

14. Пртљага Ј. (2010). Модалност у раном учењу енглеског језика, *Иновације у настави XXIII,* 2010/2: 80-88.
15. Gojkov, G, Stojanovic A. & Prtljaga, J. (2010). Giftedness Research – between Nomothetic and Idiographic, *12th International ECHA Congress Perspectives on the Evaluation of Giftedness: from Binet to today,* Paris, available at: http://www.echa2010.eu/pdf/Full%20papers%20ECHA2010.pdf
16. Prtljaga, J. (2010). Deontic Modality and Intercultural Competence*, Teaching Foreign Languages: Languages for Special Purposes* (ed. Georgeta Rata), Cambridge Scholars Publishing: 55-67.

Учешће на научним и стручним скуповима:

- *The English Modal Verb Can expressing dynamic meanings and its Serbian Equivalents***,** rad prezentovan na naučnom skupu 3rd International Conference of Modality in English, održanom u Solunu, od 4. do 6. maja 2007. godine; rezime rada objavljen u zborniku rezimea *Book of Abstracts,* School of English, Aristotle University of Thessaloniki*,* Greece.
- *Примена рачунара и енглеског језика у раду са даровитом децом* – коауторство, рад излаган на 13. међународном округлом столу *Практични аспекти савремених схватања даровитости* у Вршцу, 12. јула 2007. године; резиме рада објављен у истоименом зборнику резимеа.
- *Factors Encouraging High Achievements* – koautorstvo*,* rad izlagan na svetskoj konferenciji *Worlds of Giftedness: From Local to Global,* the University of Warwick, 5 -10. avgusta, 2007.
- *Interkulturalizam i poučavanje engleskog jezika*, rad izlagan na Šestom susretu pedagoga Hrvatske: *Interkulturalna pedagogija i obrazovne komunikacije,* Dubrovnik, 8 - 11. aprila 2008.
- *Мултимедија – сурогат родитељ* – коауторство, рад представљен на 14. округлом столу *Породица као фактор подстицања даровитости,* у Вршцу, 10. јула 2008; резиме рада објављен у истоименом зборнику резимеа.
- *Metacognition as a Link between Ability and Executive Intelligence* – koautorstvo, rad predstavljan na skupu *11th International Conference of European Council for High Ability* održanom u Pragu od 15-22. septembra 2008.
- *Fostering Creativity and Figurative Thinking in English Language Classroom*, rad izlagan na naučnom skupu *Holistični pogled na nadarjenost*, Ptuj, 20-23. novembra 2008.
- *Intercultural Competence – a Desirable Outcome of Foreign Language Learning*, rad prezentovan na naučnom skupu *1st International Conference on Linguistic and Intercultural Education CLIE*, Alba Iulia, 27-29 November 2008.
- *Some Implications of the Complexity of the English Modal Verb System for Serbian Language Learners,* rad predstavljen na skupu *Language Education Today: Between Theory and Practice,* Banat UASVM, Timisoara, Romania, May 8-9, 2009.

- *Улога друштвених елита у афирмацији интеркултуралности* – коауторство, рад представљен на 15. међународном округлом столу *Даровити и друштвена елита*, у Вршцу, 10. јула 2009; резиме рада објављен у истоименом зборнику резимеа.
- *Модалност у раном учењу енглеског језика*, рад представљен на скупу *Иновације у основношколском образовању – Вредновање,* Учитељски факултет, Београд, 14. новембар 2009.
- *Deontic Modality and Intercultural Competence,* rad predstavljen na naučnom skupu *Social Sciences and Humanities: Between Theory and Practice,* Banat UASVM, Timisoara, Romania, May 14-15, 2010.
- *Dynamic modality – contrastive approach,* rad prezentovan na *20th Conference on British and American Studies* u Temišvaru od 20-22. maja 2010. godine.
- *Intercultural Setting at the Preschool Teacher Training College in Vrsac,* rad prezentovan na *Linguistic and Cultural Diversity within European Learning Communities: Cross-cultural and Trans-national Perspectives,* Herceg Novi, Montenegro, 10-12 June 2010.
- *Daroviti-izmedju ličnog, interpersonalnog i globalnog* – koautorstvo, rad predstavljen na 16. okruglom stolu *Daroviti u procesu globalizacije*, u Vršcu, 2. jula 2010; rezime rada objavljen u istoimenom zborniku rezimea.
- *Giftedness Research – between Nomothetic and Idiographic* – koautorstvo, rad prezentovan na 12th International ECHA Congress *Perspectives on the Evaluation of Giftedness: from Binet to today,* Paris, France, July 7-8, 2010; *rezime rada objavljen u istoimenom zborniku rezimea*. Rad u celini publikovan u elektronskom obliku dostupan na: http://www.echa2010.eu/pdf/Full%20papers%20ECHA2010.pdf
- *Changes in the Domain of Deontic Modality in English and their Implications for English Language Teaching* – rad predstavljen na ESSE 10 (*10th International Conference of the European Society for the Study of English*), Turin, Italy, 24-28 August 2010.
- Deontic *will/would* and its Serbian Equivalents, rad predstavljen na 4. ENIEDA konferenciji *Negotiating and constructing European identities across languages and cultures,* Vrsac, Srbija 29. 09. – 01.10.2011.

Самостално објављена књига Јелене Пртљаге ***Контрастивна анализа модалних глагола CAN и WILL: Епистемичка и динамичка употреба енглеских модалних глагола can и will и њихови еквиваленти у српском језику*** (2008) у издању Високе школе струковних студија за образовање васпитача, Вршац представља унеколико прерађен и допуњен текст магисторског рада *Енглески модални глаголи CAN и WILL у епистемичкој и динамичкој употреби и њихови еквиваленти у српском језику,* који је одбрањен 2008. године на Филозофском факултету у Новом Саду. Спољни рецензенти књите су проф. др Предраг Новаков и проф. др Душанка Звекић – Душановић.

Уводни део књиге је општег карактера и у њему се трага за ближим одређењем модалности и разматра се лингвистички концепт модалности и модалних глагола, као експонената категорије модалности у енглеском и српском језику. Друго поглавље пружа преглед општелингвистичке литературе на енглеском и српском језику о модалности, њеним типовима и подтиповима, са посебним освртом на епистемичка и динамичка значења проучаваних модалних глагола и њихових српских еквивалената. Треће поглавље рада посвећено је формалним обележјима модалних глагола *CAN* и *WILL* у енглеском језику. С обзиром на то да у случају енглеских модалних глагола план значења умногоме условљава план форме у овом поглављу рада разматрају се морфосинтаксичка обележја модалних глагола у енглеском језику у зависности од тога који тип модалности је њима изражен. Значајан део дискусије посвећен је статусу енглеских модалних глагола *CAN* и *WILL* када је реч о епистемичкој и динамичкој модалности. Четврто поглавље представља централни део рада и у њему су представљени резултати контрастивне анализе корпуса од око 400 реченица на енглеском језику и њихових превода на српски језик на основу заједничког обележја – епистемичког и динамичког модалног значења које је у енглеском језику изражено помоћу модалних глагола *CAN* и *WILL* . Извор за корпус била су три романа Дејвида Лоџа и њихови преводи на српски језик. Поред квалитативног проучавања које се односи на значења испитиваних енглеских модалних глагола у датим контекстима и њихових лексичко – граматичких еквивалената у српском језику, рад садржи и квантитативну анализу корпуса. У завршном делу рада сумирају се резултати контрастирања и указује се на уочене сличности и разлике између проучаваних енглеских модалних глагола и њихових еквивалената у српском језику. Дакле, поред детаљног приказа морфосинтаксичких карактеристика одабраних модалних модалних глагола, ауторка дужну пажњу посвећује њиховој семантичкој страни, односно сначењу које добијају у конкретном исказу водећи, при том, рачуна о суптилним семантичким разликама које се могу уочити, али и о потенцијалним двосмисленостима, чиме указује и на потешкоће у разграничавању модалних значења у појединим ситуацијама. На богатом језичком материјалу ауторка региструје и систематизује спрске преводне еквиваленте дајући истовремено и веома занимљива и корисна запажања везана за поједине примере, уочавајући и истичући њихову синтаксичко-семантичку, па и контекстуалну условљеност. Резултате истраживања ауторка износи систематично и прегледно, сажето и веома компетентно, не губећи никада из вида сву комплексност истраживане проблематике. Вредност књиге представља и детаљан и критички преглед релевантне литературе посвећене домену модалности у језику.

Рад **The English Modal Verb Can expressing dynamic meanings and its Serbian Equivalents** представљен је на научном скупу 3rd International Conference of Modality in English, одржаном у Солуну у мају 2007. С обзиром на то да није субјективна у мери у којој су деонтичка и епостемичка модалност, динамичка модалност се често занемарује и њен статус као типа модалности није довољно

јасан. Имајући на уму фреквенцију употребе модалног глагола *can* са деонтичким значењем неопходно је та значења испитати и упоредити са другим језицима. Ауторка је у раду начинила покушај да оправда статус динамичких значења као модалних, да класификује динамичка значења која испитивани модални глагол може изражавати и да утврди њихове еквиваленте у српском језику.

Рад **Примена рачунара и енглеског језика у раду са даровитом децом** (2007), који је објављен у Зборнику XIII *Практични аспекти савремених схватања даровитости*, у издању Високе школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац писан је у коауторству с П. Пртљага и у њему се указује на чињеницу да рачунар представља изванредног партнера у учењу енглеског језика, било да говоримо о постојећим мултимедијалним садржајима дизајнираним баш у ту сврху, који обезбеђују непримето учење и усавршавање све четири језичке вештине, или пак о претраживању интернета и читању расположивих садржаја (који су најчешће на енглеском језику) у циљу праћења светских трендова и достигнућа, о компјутерски посредованом комуницирању (писменом или усменом) или једноставном игрању видео игрица. С друге стране, рад на рачунару, посебно напредан рад својствен даровитим појединцима, незамислив је без познавања енглеског језика. Поред нераскидиве везе која између њих постоји, веома је важно да оба медија – и језик и компјутер – представљају средства која дозвољавају даровитом појединцу да своју креативност неспутано и у различитим видовима изрази. Рад сагледава оправданост инсистирања на учењу енглеског језика код свих даровитих појединаца, као и могућности примене рачунара, интернета и енглеског језика у раду са даровитом децом; нуде се одређене идеје за практичан рад у рачунарској учионици прикладне за рад са даровитом децом различитог узраста и интересовања.

У раду **Secondary Morphological Adaptation of Anglicisms in Serbian** (2007), објављеном у часопису *Scientific and Technical Bulletin*, ауторка се бави секундарном морфолошком адаптацијом англицизама у српском језику. Рад је настао као одговор на актуелно стање у ком савремени говорници српског језика радо посежу за речима енглеског порекла, доводећи до учестале употребе англицизама у свакодневном језику. Рад се бави последњом фазом комплексног и поступног процеса интеграције речи из језика даваоца (односно енглеског) у језик прималац (српски), фазом реплике, током које позајмљеница постаје у потпуности адаптиран англицизам и у њему се указује на бројне нове модификације којима се реплика подвргава у складу са структуром језика примаоца. Ауторка у раду утврђује продуктивне морфолошке процесе секундарне адаптације англицизама у српском језику на основу избора речи недавно позајмљених из енглеског језика. Избор речи које ауторка анализира сачињен је на основу три извора: Клајн, И.

(1992). *Речник нових речи,* Оташевић, Ђ. (1999). *Речник нових и незабележених речи* и Васић, В. и Прћић, Т. (2001). *Речник новијих англицизама.*

Интеркултурализам и поучавање енглеског језика (2008) је рад објављен у часопису *Pedagogijska istraživanja*, 5 (1) и у њему се ауторка, кратко се осврнувши на терминолошке недоумице које се односе на паралелно постојање два термина – интеркултурног и интеркултуралног, бави интеркултурним приступом поучавању енглеског језика као страног у оквиру формалног образовања. Указује на чињеницу да је страни језик, а посебно енглески, препознат као *lingua franca* у данашњем свету, преставља пријемчив предмет у оквиру било којег школског система за подстицање и неговање интеркултурног образовања. Имајући на уму да се култура налази у срцу учења језика, немогуће је одвојити културу од учења страног језика и може се закључити да учионица у којој се учи енглески језик представља изванредно окружење за унапређивање културне осетљивости појединаца који живе у савременом друштву. У поучавању енглеског језика приступ страној култури уступио је место интеркултурном приступу, те се овај рад бави интеркултурном комуникативном компетенцијом као пожељним исходиштем учења енглеског језика у школи. У раду се такође предлажу могуће практичне активности које промовишу интеркултуризам и пружа се оправданост њихове употребе у учионици у којој се страни језик учи.

Рад **Енглески модални глаголи CAN и WILL у епистемичкој и динамичкој употреби и њихови еквиваленти у српском језику** (2008) је објављен у часопису *Педагошка стварност* и представља прерађени експозе истоименог магистарског рада ауторке. У њему се указује на најзначајније налазе контрастивне анализе два енглеска модална глагола у епистемичкој и динамичкој употреби и установљавају се њихови еквиваленти у српском језику.

Јелена Пртљага један је од коаутора рада **Мултимедија – сурогат родитељ** (2008), објављеног у Зборнику XIV *Породица као фактор подстицања даровитости*, у издању Високе школе струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов у Вршцу. У раду се указује на то да су крај XX века обележиле крупне промене условљене настанком и убрзаним развојем информационих технологија. Последице се осећају на сваком кораку, а породица која је у раду разматрана у светлу односа родитељи – деца такође је изложена битним променама. Две за ову тему суштинске промене су продужење радног века и продор жена у пословни свет. Узевши у обзир ове и друге детаљније образложене појаве у раду се долази до чињенице да родитељи све мање времена проводе са својом децом, уступајући место информатичким технологијама. Небројени ТВ канали, рачунари, Интернет, електронске играчке и мобилни телефони постају дадиље које „чувају“ нашу децу, истовремено преузимајући и улогу њиховог васпитања и образовања. Образлажући

последице ове појаве, рад се осврће на феномен спонтаног учења страних језика праћењем ТВ програма, коришћењем рачунара и мобилних телефона (многа деца у нашој земљи „говоре“ шпански језик, захваљујући нискобуџетним латино-америчким серијама). Односи родитељи-дете разматрају се и из угла даровите деце, која под утицајем мултимедије без контроле, постају „лења деца“, или, у бољем случају, своју даровитост подижу на виши и квалитетнији ниво.

Чланак под називом **IT Support to Team Learning** (2008) писан је у коауторству са П. Пртљага и објављен у монографији *Research and Education in Innovation Era.* Бави се главним сенгментима тимског рада и начинима на који се они могу подржати информационим технологијама. Имајући на уму да данас треба стално примењивати нова знања и претворити тимски рад у тимско учење, које треба вратити у школе, аутори су начинили покушај да дођу до модела тимског учења уз примену информационих технологија на основу идеја које нуде други аутори.

Fostering Creativity and Figurative Thinking in English Language Classroom (2008) је рад објављен у зборнику радова *Holistični pogled na nadjarenost* и бави се метафором као својством мисаоне активности човека које прожима језик и комуникацију. Када се дефинише као когнитивни механизам, разумевање и производња метафоре захтева креативност и фигуративно мишљење. Ослањајући се на ставове Џ. Литлмор (Littlemore: 2001), која у Гарднерову таксономију вишеструке интелигенције уводи девети тип интелигенције – метафоричку интелигенцију, ауторка рада наводи да је могуће говорити о метафоричкој даровитости, која се може развијати и подстицати кроз наставу страног језика. Усредсређујући се на производњу и разумевање нових метафора, као оних које се разликују од конвенционалних, ауторка уочава да се црте метафоричке интелигенције могу лако довести у везу са својствима личности која се везују за даровитост. Имајући ово на уму, ауторка се залаже за увођење метафоре као наставног средства у наставу енглеског језика као страног, посебно у раду са даровитима. У раду се указује на то да је од изузетног значаја да наставник енглеског језика осмисли и развије начине и стратегије да помогне својим ученицима да разумеју и адекватно користе конвенционалне метафоре. Штавише, учионица у којој се учи енглески језик треба да буде место где се подстиче фигуративно мишљење и ученици су креативни у производњи нових метафора. Самим тим, рад нуди одређене практичке активности које се могу спроводити у настави енглеског језика као страног које развијају фигуративног мишљења кроз метафоричко изражавање.

Рад под називом **Intercultural Competence – a Desirable Outcome of Foreign Language Learning**, објављен је у зборнику радова *CLIE*, и у њему се ауторка бави интеркултурном вештином као пожељним исходом учења страног језика. Указује на потребу да говорник страног језика буде интеркултурни говорник, онај ко делује као посредник између две или више култура, интерпретира и разуме туђе

перспективе и доводи у питање оно што се у сопственој култури узима здраво за готово. Самим тим, рад се бави интеркултурном комуникативном компетенцијом и у њему се нуде практичне, методички разрађене активности, као и оправданост њиховог примењивања у настави енглеског језика да би се подстакао, промовисао и неговао развој интерктултурне компетенције.

Рад писан у коауторству **Учење страних језика као претпоставка информатичког образовања** (2009), објављен у монографији *Школа по мјери* покушава да размотри, објасни и укаже на препреке, али и предности у учењу страних језика, као претпоставке за успешно информатичко, али и целоживотно образовање. Посебан акценат је на енглеском језику који је доминантан у информатичким технологијама, а осим тога је присутан и у свим медијима и као такав је постао део процеса свеприсутне глобализације. Разматрајући историју учења страних језика, односно информатике на свим нивоима образовања, рад указује на чињеницу да је доминација енглеског језика у блиској вези са развојем компјутера, тачније информатичких наука. Као закључак наводи се потреба усклађеног увођења страног (енглеског) језика и информатике у процес образовања, а са циљем да се оваквим решењем ученици без обзира на степен њихових предзнања оспособе за равноправно ступање у информатичко друштво.

У коауторству са С. Коматина, Јелена Пртљага објавила је рад под називом **Улога друштвених елита у афирмацији интеркултуралности** (2009) у Зборнику XV *Даровити и друштвена елита*, у издању Високе школе струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов, Вршац. Ауторке у раду указују на то да је људско друштво у својој новијој историји прешло дуг пут коренитих промена у међукултурним односима: од осамнаестог века и периода колонијализма и евроцентризма, када су најмоћније европске државе тога времена које су себе називале „цивилизованим“ наметале своју културу „дивљим, примитивним народима“, до двадесет првог века и периода афирмације интеркултурализма као тековине савременог грађанског друштва. Током читавог процеса различите друштвене елите - политичке, економске, интелектуалне, уметничке - имале су различите улоге у комуникацији између различитих култура. У савременом друштву готово све модерне државе су мултикултуралне, док су контакти људи који долазе из различитих култура неминовност. Њихова комуникација најчешће се одвија на заједничком страном језику – енглеском. Стога се ауторке у раду баве особинама које највише доприносе интеркултурној компетенцији, као незаобилазној вештини сваког савременог представника елите. Чини се покушај да се одговори на питања на који начин у модерном друштву коегзистирају и размењују се различити културни модели и које друштвене елите данас највише промовишу интеркултурне вредности.

Кандидаткиња је један од коаутора рада **IT and English Language Competence – A prerequisite for Successful Communication in Contemporary Education** (2010), објављеног у монографији *Real and Virtual in Learner's Development*. Имајући на уму образовне потребе које намећу глобалне промене, аутори указују на то да су вештине које треба стећи кроз наставу информатике и енглеског језика од изузетног значаја за савремено образовање. Осим тога што омогућавају успешну комуникацију међу ученицима у модерном образовном контексту, ови предмети прововишу мисаоне вештине вишег реда, укључујући критичко мишљење, анализу и решавање проблема, као и интеркултурне вредности, креативно мишљење, тимски рад, целоживотно учење... Рад се бави свим предностима интензивног учења информатике и енглеског језика, али указује и на потенцијалне мане које треба избећи уз помоћ компетентног вођења. У раду се такође указује на то да брзе промене које се јављају у оба наставна предмета захтевају благовремено, сврсисходно и континуално прилагођавање како наставних метода тако и наставних садржаја.

Рад **Some Implications of the Complexity of the English Modal Verb System for Serbian Language Learners** (2010), објављен је у зборнику радова *Language Education Today: Between Theory and Practice.* У раду се указује на то да се категорија модалности у енглеском језику, као и крос-лингвистички проучава са различитих становишта. Без обзира на приступ, остаје чињеница да у различитим контекстима енглески модални глаголи могу изражавати широку лепезу значења која потпадају под различите типове модалности. У зависности од израженог типа модалности, модални глаголи у енглеском језику се на формалном новиу понашају на специфичан начин. У исто време, реченице/искази који садрже модални глагол често се могу интерпретирати на два, или више од два начина, проузрокујући озбиљне проблеме онима којима енглески језик није матерњи. Рад представља покушај да се размотре импликације које тако комплексан систем може да има за ученике енглеског језика чији је матерњи језик српски, на основу контрастивне анализе два језика.

Модалност у раном учењу енглеског језика (2010), (рад објављен у часопису *Иновације у настави*) бави се питањем увођења одређених садржаја у рано учење енглеског језика. Наиме, с обзиром на широку лепезу значења коју изражавају, као и на изузетну учесталост употребе модалних глагола у енглеском језику у свакодневној комуникацији могло би се закључити да постоји потреба да модални глаголи буду заступљени у учењу енглеског језика од раног узраста. Међутим, семантика модалних глагола је изузетно сложена. С једне стране, на модалне глаголе се гледа као на вишезначне речи код којих је полисемија мотивисана метафоричким екстензијама из конкретног, спољашњег света социофизичког искуства на апстрактни, унутрашњи свет резоновања и менталних процеса уопште.

С друге стране, ослањајући се на теорију значаја, савремени енглески лингвисти који се баве модалношћу заговарају становиште да су модални глаголи једнозначне речи који служе као оператори и успостављају логичку везу између комплемента и низа контекстуално одређених пропозиција које говорник има на уму. У зависности од полазног становишта према модалности, разликују се и психолингвистичке теорије усвајања модалних глагола. Када је у питању учење страних језика, ситуација се даље компликује због чињенице да семантички ниво, односно тип модалности изражен модалним глаголом, значајно утиче на његово понашање на формалном нивоу. Стога се у раду разматра оправданост заступљености модалних глагола у раном учењу енглеског језика као страног, у односу на тип модалности који изражавају.

Јелена Пртљага, је поред Г. Гојков и А. Стојановића, аутор рада **Giftedness Research – between Nomothetic and Idiographic**, који је представљен на научном скупу *12th International ECHA Congress Perspectives on the Evaluation of Giftedness: from Binet to today* и објављен на званичном сајту реномираног европског удружења *European Council for High Ability.* У раду се разматра проблематика истраживања феномена даровитости, с акцентом на домете и ограничења номотетског и идиографског методолошког приступа. Коментаришу се резултати истраживања који поткрепљују тезу о идиосинкратичкој вези јединствености склопа личности и околинских фактора од чега зависи успех или неуспех даровитих. Износе се налази спроведених истраживања која су теоријски утемељена у два различита методолошка приступа: хомотетском и идиографском. Утврђено је да карактеристике које су се издвојиле као значајне у постизању врхунских развојних могућности као да имају специфично компоновање код појединаца, тј. као да на посебан начин имају нешто слично са јединственошћу особе, те јединствености изнутра у значајном тренутку условљене спољашњим утицајима стварају посебну формулу успеха. Сложеност саме појаве даровитости превазилази могућности оба приступа, те се у раду предлаже холистички приступ када се ради о истраживањима посвећеним даровитима.

Иако се ради о још увек необјављеном тексту значајно је напоменути да се у докторској дисертацији **Деонтичка модалност у енглеском и српском језику** коју је кандидаткиња успешно одбранила, након врло информативног увода о модалности уопште и о деонтичкој модалности излажу резултати емпиријског истраживања заснованог на контрастирању око 500 релевантних енглеских примера и њихових српских преводних еквивалената. Истраживање је помогло да се стекну прецизнија сазнања о употреби и фреквентности проучаваних модала у савременом енглеском језику, што је у складу са назнакама у актуелној литератури која бележи да се уочавају промене у употреби енглеских модала.

Рад **Deontic Modality and Intercultural Competence** објављен је у књизи *Teaching Foreign Languages: Languages for Special Purposes* и бави се значајем деонтичке модалности за интеркултурну језичку компетенцију. Као средство које говорник користи када жели да уђе у социјално и културно прихватљиву интеракцију са својим саговорником и да на његово понашање утиче, деонтички употребљени модални глаголи несумњиво су значајни за интеркултурну компетенцију. Рад нуди преглед вишеструких потенцијала дентичких модала на прагматичком нивоу са становишта интеркултурне компетенције и указује а сличности и разлике које у том смислу постоје између енглеског и српског језика. При томе, рад указује на значајне промене које се јављају у пољу модалности, а које су изузетно значајне за учење и поучавање енглеског језика као страног.

Квантитативна анализа радова др Јелене Пртљаге
од избора у звање наставника енглеског језика (у последњих пет година)
приказана је у следећој табели

The English Modal Verb Can expressing dynamic meanings and its Serbian Equivalents**,** *Book of Abstracts,* School of English, Aristotle University of Thessaloniki, 2007.	P 72 0,5
Примена рачунара и енглеског језика у раду са даровитом децом (са Предрагом Пртљагом), Зборник XIII *Практични аспекти савремених схватања даровитости*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац: 463 – 470, 2007.	P 54 1
Secondary Morphological Adaptation of Anglicisms in Serbian, *Scientific and Technical Bulletin*, Arad:105-122, 2007.	P 62 1,5
Factors Encouraging High Achievements – koautorstvo, rad izlagan na svetskoj konferenciji *Worlds of Giftedness: From Local to Global,* the University of Warwick, 5 -10. avgusta, 2007.	P 72 0,5
Interkulturalizam i poučavanje engleskog jezika, *Pedagogijska istraživanja*, 5 (1): 72-80, 2008.	P 22 2
Енглески модални глаголи CAN и WILL у епистемичкој и динамичкој употреби и њихови еквиваленти у српском језику, *Педагошка стварност* 7-8: 730-746, 2008	P 62 1,5
Контрастивна анализа модалних глагола CAN и WILL: Епистемичка и динамичка употреба енглеских модалних глагола can и will и њихови еквиваленти у српском језику, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац, 2008.	P 13 5
Мултимедија – сурогат родитељ (са Предрагом Пртљагом), Зборник XIV *Породица као фактор подстицања даровитости*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов, Вршац: 522-533, 2008.	P 54 1

IT Support to Team Learning (са Предрагом Пртљагом) u *Research and Education in Innovation Era, 2nd Edition,* University Aurel Vlaicu of Arad, Arad, Romania: 369-374, 2008.	P 62 1,5
Fostering Creativity and Figurative Thinking in English Language Classroom, *Holistični pogled na nadjarenost,* MiB d.o.o, Ljubljana: 147-151, 2008.	P 54 1
Metacognition as a Link Between ability and Successful Intelligence (заједнички рад Г. Гојков, Ј. Пртљага и А. Гојков-Рајић) извод рада саопштеног на 11. конференцији Европског удружења о даровитима (ECHA), Праг 16-20. 9. 2008.	P 72 0,5
Intercultural Competence – a Desirable Outcome of Foreign Language Learning, *CLIE*, Editura Aeternitas, Alba Iulia: 709-715, 2008	P 54 1
Učenje stranih jezika kao pretpostavka informatičkog obrazovanja (са Предрагом Пртљагом), Monografija međunarodnog znanstvenog skupa *Škola po mjeri,* Sveučilište Jurja Dobrile, Pula, Hrvatska: 333-340, 2009.	P 54 1
Улога друштвених елита у афирмацији интеркултуралности (са Славицом Коматином), Зборник XV *Даровити и друштвена елита*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача Михаило Палов, Вршац: 479-491, 2009.	P 54 1
IT and English Language Competence – A prerequisite for Successful Communication in Contemporary Education (са Предрагом Пртљагом), *Real and Virtual in Learner's Development*, Risoprint, Cluj – Napoca: 493-497, 2009.	P 54 1
Some Implications of the Complexity of the English Modal Verb System for Serbian Language Learners, *Language Education Today: Between Theory and Practice* (ed. Georgeta Rata), Cambridge Scholars Publishing: 270-280, 2010.	P 54 1
Модалност у раном учењу енглеског језика, *Иновације у настави XXIII,* 2010/2: 80-88, 2010.	P 62 1,5
Giftedness Research – between Nomothetic and Idiographic (са Гроздданком Гојков и Александром Стојановићем), *12th International ECHA Congress Perspectives on the Evaluation of Giftedness: from Binet to today,* Paris, available at: http://www.echa2010.eu/pdf/Full%20papers%20ECHA2010.pdf, 2010.	P 54 1
Deontic Modality and Intercultural Competence, *Teaching Foreign Languages: Languages for Special Purposes* (ed. Georgeta Rata), Cambridge Scholars Publishing: 55-67.	P 54 1
Dynamic modality – contrastive approach, rad prezentovan na *20th Conference on British and American Studies* u Temišvaru od 20-22. maja 2010. godine.	P 72 0,5
Intercultural Setting at the Preschool Teacher Training College in Vrsac, rad prezentovan na *Linguistic and Cultural Diversity within European Learning Communities: Cross-cultural and Trans-national Perspectives,* Herceg Novi, Montenegro, 10-12 June 2010.	P 72 0,5

Daroviti-izmedju ličnog, interpersonalnog i globalnog – koautorstvo, rad predstavljen na 16. okruglom stolu *Daroviti u procesu globalizacije*, u Vršcu, 2. jula 2010; rezime rada objavljen u istoimenom zborniku rezimea.	P 72 0,5
Changes in the Domain of Deontic Modality in English and their Implications for English Language Teaching – rad predstavljen na ESSE 10 (*10th International Conference of the European Society for the Study of English*), Turin, Italy, 24-28 August 2010.	P 72 0,5
Deontic *will/would* and its Serbian Equivalents, rad predstavljen na 4. ENIEDA konferenciji *Negotiating and constructing European identities across languages and cultures,* Vrsac, Srbija 29. 09. – 01.10.2011.	P 72 0,5
УКУПНО	27,0

Научни резултати кандидаткиње изражени у бодовима у последњих пет година износе укупно 27 бодова.

Др Јелена Пртљага је у свом досадашњем наставном и стручном/научном раду исказала стручну и педагошку компетенцију у настави, учествовала на бројним научним скуповима у земљи и иностранству и припремила велики број стручних и научних радова. У протеклом периоду показала је способност за научни рад, објављујући радове у научним часописима и зборницима, као и једну књигу, у којима је евидентно њено познавање класичне и савремене релевантене литературе и умешност да покреће и разматра кључне проблеме и изналази прихватљива објашњења и решења за различита питања не само из области енглеског језика и лингвистике, него и методике наставе енглеског језика. Теме наведних стручних и научних радова јасно указују на интерес кандидаткиње Јелене Пртљаге за (пре свега) лингвистичке и методичке аспекте проучавања страних језика, што је у складу са послом којим се бави (наставник за предмете *Енглески језик* и *Енглески језик струке* на Учитељском факултету и Високој школи струковних студија за образовање васпитача у Вршцу). Кандидаткиња је те теме обрадила систематично и зналачки, доследно примењујући теоријске поставке и изводећи релевантне закључке. Осим тога, она је 2011. године успешно одбранила докторску тезу на Филозофском факултету у Новом Саду и стекла звање доктора лингвистичких наука.

Кандидаткиња се својим успешним радом у настави доказала као стручан педагог који је учествовао и у организацији научних скупова, припреми наставних материјала, реформисању наставе и координацији великог броја пројеката. Уз научни рад настојала је да осавремени наставу и студентима садржаје из области енглеског језика приближи на што прихватљивији и занимљивији начин. За тај свој рад у настави од студената је увек добијала врло високе оцене. Имајући у виду широк опсег деловања кандидаткиње Јелене Пртљага, који није ограничен само на непосредан рад у настави, већ се одликује интензивним усавршавањем и ангажманом у различитим ваннаставним активностима, може се рећи да она постиже високе резултате педагошког рада. Ово се огледа и у изузетно високим

оценама њеног рада од стране студената. Анализа студентске евалуације у протеклом периоду показује да је просешна општа оцена кандидаткиње 4,82 на скали од 1 до 5. Оцене за педагошки рад Јелене Пртљага по свим параметрима крећу у домену преко 4, 5. Посебно су истакнути разумљиво и прегледно излагање (4,80), подстицање на укључивање у наставу и рад на часу (4,83), давање корисних информација (4,78), одговарање на студентска питања (4,89) и објективност у оцењивању за коју је оцењена оценом 4,79.

На основу свега наведеног закључујемо да је реч о кандидату који је доказао способност за научно-истраживачки рад и има вишегодишње искуство у настави. Имајући у виду успешне резултате у свим областима рада који су релевантни за избор у звање наставника универзитета за који је расписан конкурс мишљења смо да др Јелена Пртљага испуњава све потребне услове. Комисија предлаже Изборном већу Учитељског факултета у Београду да се др Јелена Пртљага изабере у звање доцента за ужу научну област Енглески језик и књижевност.

У Београду,
09. . 02. 2012. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

проф. др Предраг Новаков, редовни професор
председник комисије

проф. др Биљана Мишић – Илић,
редовни професор

проф. др Јелена Вујић,
ванредни професор

проф. др Ана Вујовић,
ванредни професор